అశోకవనం

మహా వైభవోపేతమైన లంకా పట్టణంలో అశోకవనం అత్యంత రమణీయమైన ప్రదేశం. అది రావణుడికి ఎక్కువ అభిమానపాత్రమైనది. సీతను ఉంచటానికి అంతకంటె రమ్యమైన ప్రదేశం లేదు. అతను సీతకు చేయదగిన మర్యాదలలోనూ చూపదగిన ప్రత్యేకతలలోనూ ఆమెను అశోకవనంలో ఉండనివ్వటం ఒకటి. ప్రకృతి సౌందర్యానికి అలవాటుపడిన సీత తన అంతఃపురాలలో ఉండలేదు. పైగా సీత మీద లోకం తరవాత ఎటువంటి అన్యాయమైన అపవాదులు వేసినా వెయ్యవచ్చును—తను ఆమెను తన అంతఃపురాలలో ఉంచితే!

సీతాపహరణం రావణుడి వార్ధక్యంలో ఒక పెద్ద నిర్ణయం. సీతను దొంగిలించి తెద్దామని తీర్మానించుకున్న తరవాత రావణుడు చాలాసేపు నవ్వుకున్నాడు. తను అటువంటి కొంటెపని చేసి చాలాకాలమయింది. బుద్ధి వికసించని రోజుల్లో, మదించి ఉండి తను చాలా అత్యాచారాలు చేశాడు. ముఖ్యంగా ఆర్యుల మీద తన శక్తి సామర్థ్యాలు చాలా దుర్వినియోగపరిచాడు అప్పుడు. తన్ను లోకం వీరుడికింద గణించింది!— "ఆర్యులను మనం రూపుమాపకపోతే, ఆర్యులే మనల్ని రూపుమాపుతారు!" అన్న విశ్వాసంతో—కాదు, భయంతో—ప్రవర్తించిన తన్ను! అప్పటి తన భీరుత్వాన్ని ధీరత్వమని లోకం శ్లాఘించింది—గుడ్డిలోకం! తన మనో నేత్రం కాస్త వికసించటం మొదలు పెట్టేటప్పటికి ఆర్యులను ఆర్యులే నాశనం చేసుకుంటున్నారు. వారిని ఎవరూ ఏమీ చెయ్యనక్కర్లేదని తేలిపోయింది! ఏదీ ఆర్యనాగరికత? ఏరీ ఆర్యులు? ఒక్క దశరథుడూ జనకుడూ తప్ప ఇక చెప్పదగిన ఆర్యరాజు లెవరున్నారు? ఆ దశరథుడికైనా అదృష్టవశాత్తూ వార్ధక్యంలో ఈ పిల్లలు కలగకపోతే ఆర్య క్షత్రియులు అంతరించి ఉండవలసిందే! ఆర్యులతో పని తీరిపోయిందనుకున్న తనకు ఈ రాముడు మళ్ళీ కాస్త పని కలిపించాడు.

పిచ్చిక మీద బ్రహ్మాస్త్ర మన్నట్టుంటుంది తను రాముడితో యుద్ధానికి పోవటం. అటువంటిపని చెయ్యటం పిరికితనమని తను ఎన్నడో గ్రహించి యుద్ధం చెయ్యటం మానేశాడు. పైగా యుద్ధాలు మందుగా పనిచేస్తవి కాని ఆహారం కావు మానవజాతికి. ఈసారి తను అంతదూరము వెళ్ళదలచుకోలేదు. కేవలమూ రాముడికి చిన్న పాఠం నేర్పటమే ఈసారి తన పని. విల్లూ బాణాలూ పట్టుకుని ఆ అన్నదమ్ము లిద్దరూ ఆనార్యుల దేశంలోకి వచ్చిపడి, అందిన అనార్యులను మృగాలను వేటాడినట్టు వేటాడుతూ ఆర్య ధర్మం నిర్వర్తించుతున్నామని గర్వించుతున్నారు కాముకులు. సీతను తెచ్చి లంకలో పెడితే రామలక్ష్మణులు ఏం

చెయ్యగలరో. ఏం చేస్తారో తను చూడవచ్చును. వాళ్ళ ప్రయత్నాలన్నీ విఫలమయిన తరవాత తను సీతను తిరిగి ఇచ్చి వారిని గట్టిగా కోప్పడి ఆర్యావర్తానికి తిప్పి పంపవచ్చును.

ఈ కుర్రతనానికైనా తన్ను శూర్పణఖే ప్రేరేపించింది; తెలివి తక్కువ పెద్దమ్మ! తను వాళ్ళ జోలికి వెళ్ళట మెందుకు? పరాభవం పొందటమెందుకు? అయినా శూర్పణఖను అట్లా పరాభవించటంలో రామలక్ష్మణుల అభిప్రాయం ఏమిటి? వాళ్ళ కెంత పొగరు! ఎంత అనాలోచన!...ఆ ఖరదూషణలూ ఈ శూర్పణఖలాగే! వాళ్ళిద్దరూ తమ బలగంతోసహా వెళ్ళి ఈ కుర్రకుంకల చేతుల్లో ఇట్టే చచ్చి ఊరుకుంటే తను ఏం చెయ్యాలి? తన జాతి యావత్తూ ఎక్కడెక్కడో చేరి అక్కడ వాళ్ళను దోమ కుట్టినప్పుడల్లా, "ఓహో! మహారాజా! మమ్మల్ని కాపాడు. నువ్వే మా రాజువు, మా ప్రాణ రక్షకుడివి!" అని ఏడిచినప్పుడల్లా వెళ్ళి వాళ్ళ వ్యవహారాలు తను చక్కపెట్టటమేనా తన పని? తమను తాము కాపాడుకోలేని వెధవలు తగుదుమమ్మా అని ఆ దండకారణ్యంలో నివసించట మెందుకు, తన రెక్కల నీడను లంక లోనే ఉండిపోక! లంకలో వాళ్ళకు అరాజకంగా నివసించేటందుకు వీలులేదు—అంతకంటె మరేమీలేదు!...ఏమయింది అయింది. తను ఈ చిన్న నాటకం ఆడక తప్పదు. సీతను ఎవరు తీసుకు వెళ్ళినదీ రామలక్ష్మణులకు తెలియకుండా ఉండగలందుకు మారీచుడు తనకు సహాయం చెయ్యటానికి ఒప్పుకున్నాడు. శూర్పణఖకూడా పర్ణశాల జీవితాన్ని గురించి చాలా వివరంగా చెప్పింది.

కాని సీతను చూడగానే తన మనస్సు చలిస్తుందని రావణుడు కలలో కూడ అనుకో లేదు. శూర్పణఖ సీతను గురించి చేసిన వర్ణన అతను నమ్మలేదు—తన్ను కార్యోన్ముఖుణ్ణి చెయ్యటానికని అట్లా చెప్పిందనుకున్నాడు. శూర్పణఖ తన్నింకా చిన్ననాటి రావణుడి కిందనే కట్టిందనుకొని నవ్వుకున్నాడు. సీత నిజంగానే అసమాన సౌందర్యవతి. ఆమె శరీరచ్ఛాయ పాలిపోయి నట్లుండకుండా దండకారణ్యవాసం చేత లేత గోధుమ రంగుకు తిరి గింది. ఆమె అవయవాలు కూడా దృఢంగా ఉన్నై. ఆమె ముఖం ఎంత కళావంతంగా ఉంది!... వార్ధక్యంలో కూడా తన సౌందర్య పిపాస చావలేదు.

తను పట్టుకోగానే సీత మూర్ఛిల్లే టప్పటికి తన హృదయం ద్రవించింది. ఇంకా తన హృదయానికి ద్రవణశక్తి పోలేదన్న మాట—పోయినట్టు పైకి కనిపించుతున్నప్పటికీ!

ఈ సీత తన అశోకవనంలో ఉంటే ఎంత బాగుంటుందీ! నిజంగా అశోకవనానికి సీతే లోటు!

మూర్ఛలో నిద్రపోతున్నట్టున్నది సీత. ఆమెను మొదట చూడగానే పోయినంత పని చేసిన తన బుద్ధి తిరిగి స్థిరత్వం పొందింది...ఇటువంటి సౌందర్యవతి ఇట్లా తన చేత చిక్కితే ఒకప్పుడు తను నిశ్చింతగా ఆమె వంక చూస్తూ ఊరుకుండ గలిగేవాడా? ఇప్పుడు సీతను స్పృశించాలనైనా తనకు వాంఛలేదు. తనలో కలిగిన ఈ మార్పు వార్ధక్యమా—

రసికత్వంలో పూర్వం కంటె అభివృద్ధి పొందాడా!

సీత చప్పున లేచికూర్చుంది. ఆమె దృష్టి తనమీద పడగానే ఆమె ముఖసౌందర్యంలో ఎనిమిది వీసాలు మాయమయింది.

"ఎవరు నువు?" అంది సీత. రావణుడు చెప్పాడు. సీత ముఖం చిట్లించింది—ఎంత అనార్యద్వేషం!

"నే నెక్కడ ఉన్నాను!"

"నా విమానంలో."

"ఎందుకు?—రామలక్ష్మణు లేరీ?"

"అంతకంటె ముఖ్యమైన సమస్య రామలక్ష్మణులది—సీత ఏదీ అని! నేను నిన్ను లంకకు తీసుకుపోతున్నాను."

సీత అభూయిత్యం చేసి చూసింది.

"ఓరీ, పాపీ! ఒంటరిగా ఉన్న ఆడదాన్ని ఈ విధంగా చెరబట్టటం శౌర్య మనుకున్నావా—"

"అనుకోలేదు. నిన్ను దొంగతనంగా తెస్తున్నాను, శౌర్యంతో కాదు."

"రామలక్ష్మణు లుండగా ఈ పని చేస్తే నీపాట్లు తెలిసేవి!"

"అంత శూరులు నన్ను శిక్షించలేకపోరు."

"మోహాంధకారం నీకళ్ళకు ఎగదట్టి—"

"ఎందుకు నిష్కారణంగా నిన్ను నువు ప్రశంసించుకుంటావు? నీ అందం చూచి నేను మోహించానని నువ్వెట్లా ఊహించావు? ఒకవేళ అది నిజమయినా నువ్వే చెప్పుకోటం ఏమంత బాగాలేదు. నిన్ను చూసిన ప్రతివాడూ నీకోసం చస్తున్నాడని నీకొక నమ్మకం ఉన్న ట్టుంది—లేక అది కోరికా!" అన్నాడు రావణుడు చిరునవ్వు నవ్వుతూ.

రావణుడి మాటల ధోరణి సీతకు ఇంతవరకూ అర్థం కాలేదు కాని ఈ దెబ్బ ఆమెకు బాగా తగిలింది. ఈ రావణుణ్ణి అన్నట్టుగానే తను ఒకటి రెండుగడియల క్రితం లక్ష్మణుణ్ణి కూడా అన్నది. తనకు తెలియకుండానే రావణుడు సీతను చాలా మర్మమయిన పోటు పొడి చాడు. సీత పిరికిది కాదు. రావణుడు తన్ను పట్టుకోగానే కలిగిన భయాల్ని కూడా జయిం చింది. కాని ఇప్పుడతన్ని చూస్తే మరొకరకం భయం ప్రారంభమయింది సీతకు. దాన్ని పోగొట్టుకోటానికి సీత నోటికివచ్చినట్టు పేలేసింది.

"ఓరీ, దుర్మార్గుడా, నీ పాపఫలం నిన్ను ఎట్లా కట్టి కుడుపుతుందో చూడు. నీకు ప్రాణాలమీద ఏమైనా ఆశఉంటే నన్ను తిరిగి రాముడి కిచ్చి ఆయన్ను క్షమాపణ వేడుకో!"

రావణుడు సీతవంక కొంతసేపు నిశ్చలంగా చూసి, "నాతో సామాన్యంగా ఎంత వాళ్ళయినా అమిత గౌరవంగా మాట్లాడుతారు. నీకు నేనింత అలుసు కావటానికి ఏంచేశానో తెలుసుకోలేకుండా ఉన్నాను!" అన్నాడు.

"ఏంచేశావా? నన్నెందుకు చెరబట్టావు? నేను ఆత్మహత్య అయినా చేసుకుంటాను కాని నీకు దక్కుతానా?" అన్నది సీత.

"నీ భర్త మా తాటక నెందుకు చంపాడు? మీ లక్ష్మణుడు మా శూర్పణఖను ఎందుకు పరాభవించాడు? ఒంటరిగా చిక్కిన నిన్ను నే నేమీ చెయ్యని విషయం కూడా గుర్తించలేదు నువు! కనీసం మీ వాళ్ళ కంటె నేను పెద్ద మనిషిని. నిన్ను మరొకరు చెరబట్టి ఉండ వచ్చును. నిన్ను చెరిచికూడా ఉండవచ్చును. అటువంటిది జరగకుండా చూసుకోవాలే కాని, నువు అసహాయురాలవుగా ఉండి, నా దగ్గిరికి ఎవరూ రాకండి అంటే ఏం లాభం? మా బలగం నీ భర్త చేతులలో చచ్చింది. మీ రాముణ్ణి మా వాళ్ళు దండకారణ్యంలో అడుగు పెట్టకుండా చెయ్యాలి గాని, 'మా మీద బాణాలు వెయ్యకు' అంటే ఏం లాభం?

"నువు అమిత పెద్దదానివి. నాకు బలశాలులను చూసినా భయంలేదు. కాని పెద్దవాళ్ళను చూస్తే భయం! ఇంత ఎందుకూ? నేనే నువ్వయి నువ్వే నేనయి ఉంటే నామానం నువు తప్పక హరించి ఉండేదానివి! అందుకనే నీకు నీ మానం హరిస్తానని భయం!"

రావణుడు సీతవంక చూడటం మానేసి పరధ్యానంలో పడి కాస్సేపుండి తనలో తను మాట్లాడుకుంటున్న వాడల్లే మాట్లాడ సాగాడు.

"ఒకప్పుడు నేను అమిత పెద్దవాణ్ణి. ఒకసారి రంభ నాకు ఒంటరిగా దొరికింది. బలాత్కారంగా చెరిచాను. ఆమెను తరవాత చూస్తే నా గుండె పగిలిపోయింది... రంభ నన్ను క్షమించలేదు!... మళ్ళా అటువంటి ఘోరం చెయ్యలేదు—చెయ్యలేను?"

అతని గొంతులో మార్పుకు సీత ఒక్కక్షణం చలించింది. మరుక్షణమే ఆమెకు ఋష్య మూక పర్వతం కనిపించింది...

సీత నగలన్నీ తీసి మూటకట్టటం రావణుడు గమనించి, "ఏం చేస్తున్నావు?" అన్నాడు.

"ఈ నగలన్నీ నాకెందుకు? కింద పడవేస్తే ఎవరికన్నా పనికిరావచ్చు." అన్నది సీత.

"ఈకాసినినగలతో ఏం పని అవుతుంది?" అన్నాడు రావణుడు నవ్వుతూ.

"అయినంత వరకే!"

"నీ యిష్టం!... అదుగో ఋష్యమూకం. దానిమీద కనిపించేది సుగ్రీవుడి కొలువు. సుగ్రీవుడికి, పాపం, రాజ్యం తప్పినా కొలువు తప్పలేదు. ఇతని అన్న వాలి మహా బలశాలి. చాలా భోళామనిషి. సుగ్రీవుడు అన్నను చంపి అతని భార్యనూ రాజ్యాన్నీ హరించాలని చూశాడు. వాలి మెతక మనిషి కాకపోతే సుగ్రీవుడు ఎన్నడో చచ్చిఉండును. నా తమ్ముడు నా మీద అట్లా కుట్ర తలపెడితే వెంటనే హతమార్చేస్తాను. శత్రు శేషం ఉండరాదు. చూస్తూ ఉండు, వాలి మంచితనమే వాలి ప్రాణంమీదికి వస్తుంది...

"చిత్రం వాలి నా విరోధి. సుగ్రీవుడు నా విరోధికి విరోధి అయి కూడా నా మిత్రుడు

రాడు, తమ విరోధులకు విరోధు లయినవాళ్ళతో సఖ్యం చేసుకోవటం మీ ఆర్య లక్షణ మనుకుంటాను !"

సీత ఆ ఎత్తి పొడుపు వినిపించుకోలేదు. తన నగల మూట సుగ్రీవుడి కొలువులోకి విసిరివెయ్యటానికి అవకాశం చూస్తున్నది. ఆ అవకాశం ఇప్పుడు లభించింది.

"నేను పడేసిన ఈ నగలు నీ ప్రాణంమీదికి రానున్నై. నువు తెలివిగల వాడివని నీ కింత గర్వం. ఆ మాత్రం కనుక్కోలేక పోయినావు!" అన్నది సీత.

రావణుడు నవ్వి, "నేను నీతో సుగ్రీవుడి విషయం ఎందుకు చెప్పాననుకున్నావు?" అన్నాడు.

మళ్ళా తనను రావణుడు పరాభవించాడని సీత కనుక్కున్నది.

"చూడు, సీతా! నీమౌగ్ధ్యంచూస్తే నాకు ముచ్చటగాఉంది. నీకు నిజంగా రాముడు సర్వశక్తిమంతుడని నమ్మకం ఉందా?" అన్నాడు రావణుడు.

"నాభర్తకంటె శూరులులేరు. రాముడు లోకాలన్నీ జయించగలడు!" అన్నది సీత ఎంతో భక్తి విశ్వాసాలు ఉట్టిపడేటట్టు.

"అయితే లక్ష్మణుణ్ణి రాముడి సహాయార్థం ఎందుకు పంపావు?" అన్నాడు రావణుడు నవ్వుతూనే. కాని ఆ ప్రశ్నకు సీత మొహాన కలిగిన ఆవేదనకు రావణుడి చిరునవ్వు మాయమయింది.

"ఆమాట అడిగినందుకు క్షమించు. నువు అజ్ఞానంలోచేసి పశ్చాత్తాపపడ్డ పనిని తవ్వాను. . .నీకు రాముడి శక్తియందు నమ్మకం ఉందని నాకు విశ్వాసం కలుగుతున్నది. నాకుమాత్రం అటువంటి విశ్వాసంలేదు. అతను నిజంగా శూరుడయితే నాశౌర్యం నన్ను అతన్ని సంహరించటానికి ప్రేరేపిస్తుంది. నీకోసం అతను నామీదికి యుద్ధానికి వచ్చేవరకూ నీకూ నాకూ వైరంలేదు. అంతవరకూ నువ్వు నా అతిథివి. నీకు నామీద దురభిప్రాయాల లేకుండా ఉంటే నేను చాలా సంతోషిస్తాను!"

సీత అతనికి సమాధానం చెప్పలేదు. విమానం లంక ప్రవేశించింది.

* * *

"చూడు, సీత! ఈ అశోకవనం నువు ఉండటానికి సిద్ధం చేశాను. నా రాజ్యంలో ఇంత అందమైన ప్రదేశంలేదు. నేను దీన్ని ప్రాణపదంగా ఉంచుతున్నాను. ఇక్కడ మా స్త్రీలు బోలెడంతమంది నీకు తోడుగా ఉంటారు. మా నాగరికత యావత్తూ నీకు తెలియ జేస్తారు. మా విభీషణుడి కుమార్తె స్వయంగా నీకు చెలికత్తెగా ఉండటానికి ఏర్పాటుచేశాను నీకేమి కావలసివచ్చినా వీళ్ళ నీకోరిక తీర్చుతారు. ఈ వనంలో మగవాడూ అడుగుపెట్ట కుండా ఆజ్ఞయిచ్చాను. నేనెప్పుడన్నా వచ్చి నీ యోగక్షేమాలు విచారిస్తాను." అన్నాడు రావణుడు.

"నీ కపటం నేను గ్రహించలే ననుకున్నావా? వీళ్ళందరినీ నేను పారిపోకుండా నా

కాపలాపెట్టి నాకు చెలికత్తెలుగా పెట్టానంటావా ? అన్ని బంగారపు మేడలు పెట్టుకుని నన్ను పొదలమధ్య పారేసి ఇంత అందమైనచోటు ఎక్కడా లేదంటావా ?" అని సీత ధుమధుమ లాడింది.

రావణుడు నిర్ఘాంతపోయినాడు సీత అజ్ఞానం చూసి.

"నువు తెలిసి మాట్లాడుతున్నావా, కలవరిస్తున్నావా ? ఈ ప్రహరీ గోడలూ ఈ సముద్రమూ దాటి నువు పారిపోతావూ ! నువ్వట్లా చెయ్యకుండా వీళ్ళందర్నీ కాపలా పెట్టానా ! నీ మాటలకు నవ్వాలో ఆగ్రహించాలో నాకు తెలియకుండా ఉంది. . .నీకు నిజంగా ప్రకృతి సౌందర్యం అర్థంకాదా ? ఇంతకంటె నీకు నా మేడలు బాగున్నవా ? నీకు మళ్ళీ రాముణ్ణి చేరుకునే ఆశ లేదా ఏమిటి ? నా అంతఃపురంలో నువు నివసిస్తే ప్రమాదం నీకా, నాకా ? పోనీ నీ యిష్టం ! నా అంతఃపురానికే పోదాం, పద !?

"ఛీ ! అవాచ్యాలాడకు ! రాముణ్ణి ఎడబాసి, రాముడు నాకోసం అరణ్యాల్లో వెతుకు తుంటే నేను నీ అంతఃపురంలో ఉంటాననుకున్నావా ?"

"ఎబ్బే ! ఉద్యానవనాల్లో ఉంటావుకాని !" అన్నాడు రావణుడు క్రూరంగా.

* * *

రావణుడు సీతతోపాటు ఒక సమస్యను తెచ్చుకున్నాడు తన నెత్తిమీదికి. సీత తన్ను అర్థంచేసుకోనందుకూ, తనతో అజ్ఞానంగా ప్రసంగించినందుకూ అతనికి కోపం కలి గేది. కాని సీత అవస్థ తలుచుకుంటే అతనికి జాలివేసేది. తన ఆతిథ్యం ఆమెకు రుచించ లేదు. ఆమెకిది నిర్బంధంగానే ఉంది. సీత అఘాయిత్యంచేసి తనకు ఉన్న స్వేచ్ఛనుకూడా వినియోగించక, నిద్రాహారాలు మాని కంటికీ మంటికీ ఏకధారగా ఏడుస్తూ ఉండటం అత నికి చాలా కష్టంగాఉంది. రాముడి అవివేకానికి సీత ఎందుకు శిక్ష పడాలి ? సీత తన్ను ఎందుకు అర్థం చేసుకోదూ ?

ఆ ప్రయత్నంమీద తను సీత దగ్గిరికి వెళ్ళితే ఆమె అమిత అసహ్యంగా ప్రవర్తించు తుంది. ఒకసారి ఈ సీత తన ముఖమైనా చూడక చేతిలో గడ్డిపోచ పట్టుకొని దానితో సంభా షించటం మొదలుపెట్టింది—తనే ఆ గడ్డిపోచ అయినట్టు, సీత ఆత్మవంచనచూస్తే తనకు అరికాలిమంట నెత్తికెక్కుతుంది; ఆమె వయసూ, ఆమె పడుతున్న బాధాచూస్తే తన మనస్సు మళ్ళీ కరిగిపోతుంది.

సీతకు రాముడిమీద అపారమైన విశ్వాసమూ భక్తీ ప్రేమా ఉన్నవని రావణుడు గట్టిగా నమ్మకలిగాడు. అతనికి రాముణ్ణి చూస్తే అసూయ కలిగింది. తనయందు అటు వంటి భక్తి ప్రేమ విశ్వాసాలు ఉంచి ఉండిన స్త్రీ లేదు. సీత మరొకడియందు అటువంటి భావం కలిగిఉండినందుకు రావణుడు సీతను ప్రేమించాడు. సీతలో ఉన్న ఇతర లోపా లన్నీ మరిచిపోగలిగాడు. మనకు భగవంతుడియందు విశ్వాసం లేకపోయినా, ఆ భగ వంతుడియందు నిజమైన విశ్వాసం ఉన్నవాడియందు మనకు సానుభూతి కలిగినట్టు !

రావణుడికి సీతమీద అంకురించిన ఈ ప్రేమ దినదినాభివృద్ధి చెందింది. ఇక సీత తనతో ఎట్లా ప్రవర్తించినా అతనికి కోపంలేదు. ఎప్పుడూ తనకు సీత ఆలోచనే అయిపోయింది. అటువంటి భార్య ఉండటం ఎట్లాఉంటుందో తనకేం తెలుసు? తన అనుభవమంతా ఆ రాముడి అనుభవంలో ఏమూల? అంత అప్రయోజకుడిమీద అంతప్రేమ విశ్వాసాలు చూపించే సీత అదృష్టవశాత్తూ తన్ను ప్రేమించి ఉండినట్టయితే ఇంకా ఎంత ప్రేమ విశ్వాసాలు కలిగిఉండేది!

రాముడి ప్రయోజకత్వం తనకు ఏరోజు కారోజు వచ్చే వార్తలవల్ల తెలుస్తూనే ఉంది. అతను సుగ్రీవుణ్ణి ఆశ్రయించి వాలిని చంపి సుగ్రీవుడికి వాలి రాజ్యాన్నీ భార్యనూ ఇప్పించాడు. ఇంతకాలం కలవరించిన కోరిక తీరగానే సుగ్రీవుడు సింహాసనం ఎక్కి కూర్చుని రాముడి మాట మరిచిపోయినాడు. ఆఖరుకు రాముడు లక్ష్మణుడిద్వారా కబురుచేస్తే, "చిత్తం, ఈవానకాలం వెళ్ళనివ్వండి, సీతకోసం వెతుకుదాం!" అన్నాడు సుగ్రీవుడు!

సీత తన భార్య అయివుంటే? ఈ పాటికి ఎప్పుడో మూడులోకాలూ తల్లకిందులుచేసి సీతను హరించినవాణ్ణి హతమార్చి ఉండడా? సీత మీది ప్రేమ తన శక్తిని వెయ్యింతలుచేసి ఉండదా?... తను ఎప్పుడైనా అంత దారుణం చేశాడా?—రాముడు వాలిని చాటుగా చంపినట్టు. వాలి సుగ్రీవులలో తేడాకూడా తెలియలేదు. ఈ ప్రజ్ఞావంతుడైన రాముడికి!

ఇదంతా సీత ఎట్లా అర్థం చేసుకుంటుంది?. . .

* * *

ఆరోజు తన కెంత దుర్దినం!... ప్రతిఫలం కోరని తన ప్రేమను బయటపెట్టినందుకు సీత ఎంత అల్లరిచేసింది!... సీత తన్ను అర్థం చేసుకుంటుందని తను ఎట్లా పొరపాటు పడ్డాడూ?... ఆమె తన్ను ఎప్పుడు ఏ విషయంలో అర్థం చేసుకుందికనకా!

ఈ ఆలోచనలతో రావణుడు చాలా పొద్దుపోయి కన్నుమూశాడు. కన్నుమూయగానే అతనికొక భయంకర స్వప్నం ప్రారంభమయింది. తన్ను భయంకరాకారులు హింసించసాగారు. సీత తన శరీరాన్ని ఈటెపెట్టి పొడుస్తూ తన రక్తంతో ఆడుకుంటున్నది. ఎంత నాజూకైన ఆటా! తన చెవులు పెళపెళరావాలతో కలకలారావాలతో తడికెలు పడుతున్నై. ఈ స్థితిలో అతనికి నిద్రాభంగం అయింది.

"ప్రభూ! ప్రభూ!"

రావణుడు చివాలున లేచి కూర్చున్నాడు. ఆ కలకలం కేవలమూ ఊహాజనితం కాదు. ఎక్కడో పెద్దకలకలం అవుతున్నది.

"ఏమిటది? ఏమిటాగోల"

"ఏదో పెద్దజంతువు అశోకవనంలో ప్రవేశించి, ప్రభూ! చెట్లన్నీ ధ్వంసం చేస్తున్నది. అడ్డం వెళ్ళిన వారిని చంపేస్తున్నది. దాన్ని ఎవరూ ఆపలేకుండా ఉన్నారు."

రావణుడు చప్పున లేచి "సీత!... ఆమె కేమీ అపాయం కలగలేదు కద!. . .

పాపం చాలా దీనదశలోకూడా ఉంది!" అంటూ అశోకవనం వైపు పరుగెత్తసాగాడు.

సీతకు ఏమైనా ప్రమాదం జరగలేదుకద! తన కెంత అవమానం! నిజంగా సీతకు ఆవగింజంత అపకారం జరిగినా తను మూడులోకాలూ తల్లకిందులుచేసి అయినా సీతకు అపకారం చేసిన వాడిమీద పగతీర్చుకుంటాడు కాని ఊరుకుంటాడా ?... ఎవరీ మృగం ?

ఈ ఆదుర్దాలో రావణుడు తన రాచరికం కూడా మరిచి అశోకవనంవైపు పరుగెత్తాడు. ఆ వనం ప్రవేశించగానే, ఆదృశ్యం, ఆ నాశనం తన కళ్ళపడగానే కళ్ళు చిల్లులు పడినట్ట యింది రావణుడికి. ఇంకా తెల్లవారలేదు. అస్తమించటానికి సిద్ధంగా ఉన్న చంద్రుడి కాంతిలో ఆ దృశ్యం ఎంత భీభత్సంగానన్నా ఉంది. అంత విస్తీర్ణమైన వనంలోనూ ఒక్క చెట్టు, ఒక్క లత, ఒక్క పొదరిల్లు బీటపోకుండా అంతా ధ్వంసమయింది. ఒక్క రాత్రిలో ఒక్క మృగం ఇంతపనిచేయగలిగిందా ? తను ఇంత ముద్దుగా పెంచుకున్న ఈ అశోక వనం ఎవరి కపకారం చేసింది ?...

తాత్కాలికంగా అతను మరిచిపోయిన సీత ఆలోచన మళ్ళా జ్ఞాపకం వచ్చి రావణుడు సీత ఉన్నవేపు పరిగెత్తాడు. అక్కడ ఎవరూ లేరు. అక్కడి అశోకాలు మాత్రం ధ్వంసం కాలేదు. కాని ఆ ప్రదేశంలో ఎవరూ కనిపించలేదు. ఆ చోటు సీతలేని కారణం చేత పాడుబడ్డ గుడి మాదిరిగా ఉంది. సీతను చెలికత్తెలు ఎక్కడికైనా చేర్చి ఉంటారేమో ననుకున్నాడు రావణుడు.

ఇంతలో సీతే వచ్చింది అక్కడికి. ఆమె సంతోషంతో నృత్యం చేస్తున్నది. ఆమె ముఖం ఆనందంతో కళకళలాడుతూ చంద్రుడు అస్తమించిన కొరత తీర్చటానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్టున్నది. . .రావణుడు సత్యం కనుక్కున్నాడు.

"ఎట్లాగయితేనేం నీ ముఖాన మందహాసం చూడగలిగాను. సీతా! తీరా నువ్వు నవ్వేటప్పటికి నేను ఆనందించలేని స్థితిలో ఉన్నాను. నా గుండె కొయ్యబారిపోయింది!" అన్నాడతను స్వరరహితమైన గొంతుతో.

"దుర్మార్గుడా, నీ పాపం పండింది. చూడు, చుట్టుచూడు! ఇది ప్రస్తావన. ఇవాళ ఈ చెట్లకుపట్టిన గతి రేపు నీకూ నీవారికీ పట్టబోతున్నది. నా రాముడిదూత నన్ను చూడటానికి వచ్చాడు." అన్నది సీత.

"నేను నీ రాముణ్ణయితే స్వయంగావచ్చి ఉండేవాణ్ణి సుమా!"

"నిన్నుకూడా చూసే పోతాడులే!" అన్నది సీత రావణుడిమాట సరిగా అర్థం చేసుకోలేకుండా.

"నన్ను చూడటానికి చక్కని ఈ వనం ధ్వంసం చెయ్యటం దేనికి ? మీవాళ్ళకు సౌందర్యపిపాసయినా లేదా ?"

"అయిపోయిన దానికెందుకు చింతిస్తావు—కాగల దానిలో సహస్రాంశం లేదు!" అన్నది సీత పరిహాసంగా.

"నేను నిన్నేమయినా చెయ్యదలుచుకుంటే అంతే! కాని నేనేమీ చెయ్యదలుచుకోలేదు, కనక అయిపోయిన దానిలో కాగలది సహస్రాంశమైనా లేదు!" అంటూ రావణుడు తల వంచుకొని వెళ్ళిపోయినాడు.

సీత ఆ వృక్షశాఖలమధ్యే వుండి వెళ్ళిపోతున్న రావణుడివంక అర్థం కాకుండా చూస్తూ నిలబడ్డది. ఆమె మెదడులో కొంచెం కదలిక కలిగింది!...

ప్రచురణ: ప్రథమ ముద్రణ, యువ బుక్ డిపో, మద్రాసు.